

# Kişisel Verileri Koruma Kurumundan: Referansla Pazarlama Aramalarına Son

Kişisel Verileri Koruma Kurumu ("**Kurum**"), 21 Temmuz 2026 tarihinde üçüncü taraflardan elde edilen kişisel verilerin reklam ve pazarlama amaçlı kullanımına yönelik bir kamuoyu duyurusu ("**Duyuru**") yayımladı. Asıl konumuz; referans, tavsiye, müşteri listeleri/önerileri veya tanıdık yönlendirmesi gibi yollarla elde edilen iletişim bilgilerinin pazarlama amacıyla kullanımı. Ana fikir şu: İletişim bilgisi hukuka uygun şekilde elde edilmiş ve aktarılmış olsa bile, iletişime geçecek veri sorumlusu her halükarda kişiyi bilgilendirmeli ve gerekiyorsa açık rızasını almalıdır.

## 01 Duyurunun Arka Planı

Duyuru'da, başka müşterilerden veya üçüncü taraflardan alınan iletişim bilgileri ile aydınlatma ve açık rıza olmaksızın pazarlama aramaları ve SMS'leri yapıldığına dair çok sayıda şikayet geldiği vurgulanıyor.

Kurum özellikle referans, tavsiye, marka elçiliği, tanıdık yönlendirmesi veya müşteri önerisi gibi yöntemlere dikkat çekiyor.

## 02 Sorunun Kaynağı

Kurum'un altını çizdiği nokta oldukça net: Kişisel verilerin üçüncü taraflardan elde edilmesi, reklam ve pazarlama amaçlarıyla kullanım için doğrudan bir hukuki dayanak sağlamaz. Her halükarda, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'na ("**Kanun**") uyum şart. Peki nelere dikkat etmeli?

## Öne Çıkan Hususlar

### 01 İşleme Şartını Baştan Belirleyin

İşleme faaliyetleri için Kanun'un 5. maddesi kapsamındaki uygun işleme şartı her somut olay bazında ayrıca belirlenmeli. İlgili kişiler aydınlatılmalı ve aydınlatmanın her zaman yeterli olmayacağı, açık rızanın da gerekebileceği durumlar unutulmamalı.

### 02 Makul Sürede Aydınlatın

Veri sorumluları, kişisel veriler elde edilirken ilgili kişileri açık, anlaşılır ve tereddüde yer vermeyecek şekilde bilgilendirmekle yükümlü. **Peki ya kişisel veriler doğrudan ilgili kişiden elde edilmiyorsa?**

Aydınlatma Yükümlülüğünün Yerine Getirilmesinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ'e ("**Tebliğ**") göre, veriler doğrudan ilgili kişiden elde edilmiyorsa, aydınlatma;

- verilerin elde edilmesinden itibaren makul bir süre içinde,
- iletişimde kullanılacaksa ilk iletişim sırasında, veya,
- aktarılabilecek en geç ilk aktarım esnasında yapılmalı.

### 03 Açık Rızaya Dayanılacaksa

Bilgilendirme tamamlandıktan sonra, kişisel veri işleme eğer açık rızaya dayanıyorsa, bu rızanın ayrıca alınması zorunlu.

Açık rızanın belirli bir konuya ilişkin, bilgilendirmeye dayanan ve özgür iradeyle açıklanmış olması gerekir. Tebliğ'in 5'inci maddesi uyarınca, aydınlatma yükümlülüğü ile açık rıza alma süreçleri birbirinden bağımsız şekilde yürütülmesi gereken farklı işlemlerdir.

Dolayısıyla; önce aydınlatma yapılmalı ve bu aşamanın sonrasında, ilgili kişinin açık rızası ayrı bir irade açıklaması yoluyla alınmalı.

#### 04 Sessizliği Açık Rıza Saymayın

Kurum; ilgili kişilerin tanıtımlar hakkında bilgi almaya devam etmesi, görüşmeyi hemen sonlandırmaması, veri sorumlusunun faaliyetlerine ilişkin soru sorması veya SMS yoluyla ret bildiriminde bulunmaması gibi davranışların **açık rıza olarak değerlendirilemeyeceğinin** altını çizmekte.

Aradığımız şey; belirli bir konuya ilişkin, bilgilendirmeye dayanan ve özgür iradeyle açıklanan aktif bir irade beyanı. Bu unsurları taşımayan ‘davranışlar’ geçerli bir açık rıza olarak değerlendirilmemekte...

#### Yorumumuz

Duyuru, yeni bir yükümlülük getirmekten çok, "numarayı bir başkası verdi" yaklaşımının tek başına hukuki dayanak olmadığını hatırlatıyor. Özellikle, Duyuru’da artan şikayetlere atıf yapılması ve mevzuata uyumsuzluk halinde idari yaptırım riskinin hatırlatılması **bu alandaki denetimin artabileceğini** ortaya koyuyor.

Her ne kadar duyurunun başlığı aksini düşündürse de, Duyuru’nun konusu hedefli reklamcılık değil. Duyuru’nun asıl ilgilileri belli; **(i)** referans ve tavsiye kampanyaları yürütenler, **(ii)** marka elçiliği ve müşteri önerisi programları, **(iii)** dış kaynaklı iletişim listeleri ve potansiyel müşteri verileri kullanan ekipler ve **(iv)** çağrı merkezi listeleriyle müşteri kazanımı yapanlar.

#### İLETİŞİM

**Bora Yazıcıoğlu**

bora@yazicioglulegal.com

**Çağatay Efe Tatar**

cagatay@yazicioglulegal.com

Bu not hukuki görüş niteliğinde değildir. Sadece bilgi amaçlı hazırlanmış ve gönderilmiştir. Konuyla ilgili hukuki görüş almak isterseniz bizimle bağlantıya geçmenizi rica ederiz.